

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
HENRIKA SAUGMANDSGAARDA ØEJA,
predstavljeni 15. julija 2021¹

Zadeva C-123/20

Ferrari SpA
proti
Mansory Design & Holding GmbH,
WH

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija))

„Predhodno odločanje – Modeli Skupnosti – Uredba (ES) št. 6/2002 – Neregistrirani model Skupnosti – Izgled dela izdelka (*partial design*) – Člen 3(a) – Del, sestavljen iz elementov karoserije športnega avtomobila – Formalni pogoj za pridobitev varstva – Dostopnost javnosti – Člen 11(2) – Objava podob celotnega avtomobila“

I. Uvod

1. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je predložilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), se nanaša na razlago Uredbe (ES) št. 6/2002 o modelih Skupnosti².
2. Ta predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Ferrari SpA na eni strani ter družbo Mansory Design & Holding GmbH (v nadaljevanju: Mansory Design) in osebo WH, poslovodjo zadnjenavedene družbe, na drugi strani
3. Družba Mansory Design proizvaja in trži complete vgradnih delov za tuning (imenovane „tuning kits“), namenjene temu, da se izgled avtomobila Ferrari 488 GTB približa izgledu (prestižnejšega) avtomobila Ferrari FXX K.
4. Družba Ferrari je proti družbi Mansory Design in njenemu poslovodji vložila tožbo zaradi kršitve zaradi posnemanja več neregistriranih modelov Skupnosti v smislu člena 1(2)(a) Uredbe št. 6/2002, za katere trdi, da je njihova imetnica.
5. Poleg pozornosti, ki jo bo ta zadeva gotovo vzbudila pri ljubiteljih športnih avtomobilov, njen pravni interes izhaja iz dejstva, da predmet modela Skupnosti, ki ga primarno uveljavlja družba Ferrari, ni izgled modela FXX K kot celote, ampak izgled *dela tega avtomobila*, sestavljenega iz

¹ Jezik izvirnika: francoščina.

² Uredba Sveta z dne 12. decembra 2001 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 27, str. 142).

nekaterih elementov karoserije. Predložitveno sodišče tako poziva Sodišče, naj se prvič opredeli do pogojev, pod katerimi je izgled dela izdelka – ali *partial design* (delni model) – lahko predmet varstva kot neregistrirani model Skupnosti.

6. V tem okviru se postavlja *na eni strani* vprašanje, ali mora biti v skladu s členom 11(2) Uredbe št. 6/2002 izgled dela izdelka, da bi bil tako varovan, posebej razkrit ali pa v zvezi s tem zadostuje, da je razkrit model tega izdelka v celoti. V postopku v glavni stvari je namreč družba Ferrari objavila zgolj več podob celotnega svojega modela FXX K, ta objava pa po njenem mnenju velja tudi kot razkritje modela elementov karoserije, katerega varstvo se zahteva.

7. *Na drugi strani* gre za vprašanje, ali mora izgled dela izdelka, da bi se lahko štel za samostojen model Skupnosti, ki je ločen od modela, s katerim je glede na okoliščine primera varovan izdelek kot celota, biti do neke mere samostojen glede na celotno obliko. Družbi Ferrari se je med postopkom v glavni stvari namreč očitalo, da uveljavlja kot model samovoljno določen del modela FXX K.

8. V teh sklepnih predlogih bom pojasnil, *prvič*, da razkritje modela izdelka kot celote v smislu člena 11(2) Uredbe št. 6/2002 povzroči tudi, da je razkrit model dela tega izdelka, zlasti če je zadnjenavedeni model ob razkritju mogoče jasno opredeliti. *Drugič*, pojasnil bom razloge, iz katerih je po mojem mnenju tudi izgled dela izdelka sam po sebi lahko predmet modela Skupnosti, ločenega od modela, s katerim je glede na okoliščine primera varovan izgled izdelka v celoti, če so v skladu s samo opredelitvijo „videza [modela]“ iz člena 3(a) te uredbe za ta izgled značilni posebne linije, obrisi barv, oblike ali texture, zaradi katerih ga je mogoče opredeliti kot takega.

II. Pravni okvir

9. V uvodnih izjavah 16, 17, 21 in 25 Uredbe št. 6/2002 je navedeno:

„(16) Nekateri od [industrijskih sektorjev v Uniji] proizvajajo velike količine videzov izdelka [modelov] za izdelke, ki imajo pogosto kratek rok trajanja in za katere varstvo brez bremena registracijskih formalnosti pomeni prednost, trajanje varstva pa je manj pomembno. Po drugi strani pa obstajajo industrijski sektorji, ki cenijo prednosti registracije zaradi večje pravne varnosti, ki jo daje, in ki zahtevajo možnost dolgoročnejšega varstva, ki ustreza predvidljivemu trajanju varstva [roku trajanja] njihovih izdelkov.

(17) To narekuje dve obliki varstva, pri čemer ena zadeva kratkoročni neregistrirani model, druga pa dolgoročnejši registrirani model.

[...]

(21) Izključna narava pravice, ki izhaja iz registriranega modela Skupnosti, je skladna z veliko pravno varnostjo, ki jo prinaša. Primerno pa je, da neregistrirani model Skupnosti pomeni le pravico do preprečitve reproduciranja. Varstvo se torej ne more razširiti na videze izdelka [modele], ki izhajajo iz videza izdelka [modela], do katerega je neodvisno prišel drugi oblikovalec. Ta pravica se razširi tudi na trgovino z izdelki, ki vsebujejo kršitvene videze izdelka [modele].

[...]

(25) Industrijskim sektorjem, ki izdelujejo velike količine verjetno kratkotrajnih videzov izdelkov [modelov] v kratkem časovnem obdobju, od katerih bo morda nazadnje komercializiranih le nekaj, bo neregistriran model Skupnosti pomenil prednost. [...]“

10. Člen 1 te uredbe, naslovljen „Model Skupnosti“, v odstavku 2(a) določa:

„Videz izdelka [model] je varovan:

(a) z ‚neregistriranim modelom Skupnosti‘, če je ta dostopen javnosti na način, predviden v tej uredbi;“

11. Člen 3 navedene uredbe, naslovljen „Opredelitve“, določa:

„Za namen te uredbe:

(a) ‚videz [model]‘ pomeni izgled celotnega izdelka ali njegovega dela, ki izhaja iz značilnosti zlasti linij, obrisov, barv, oblike, teksture in/ali materialov samega izdelka in/ali značilnosti ornamentov na njem;

(b) ‚izdelek‘ pomeni vsak industrijski ali obrtni izdelek, ki med drugim vključuje dele, namenjene sestavi kompleksnega izdelka, embalažo, modni kroj, grafične simbole in tipografske znake, z izjemo računalniških programov;

(c) ‚kompleksni izdelek‘ pomeni izdelek, sestavljen iz več sestavnih delov, ki jih je mogoče zamenjati, tako da se izdelek lahko razstavi in ponovno sestavi.“

12. Člen 4 te uredbe, naslovljen „Zahteve za varstvo“, v odstavkih 1 in 2 določa:

„1. Videz izdelka [model] je varovan z modelom Skupnosti, če je nov in ima individualno naravo.

2. Videz izdelka [model], uporabljen ali vgrajen v izdelek, ki predstavlja sestavni del kompleksnega izdelka, šteje, da je nov in da ima individualno naravo le v naslednjih primerih:

(a) če sestavni del, potem ko je vgrajen v kompleksni izdelek, ob normalni uporabi slednjega ostane viden; in

(b) če vidne značilnosti sestavnega dela same na sebi izpolnjujejo zahteve glede novosti in individualne narave.“

13. Člen 6 Uredbe št. 6/2002, naslovljen „Individualna narava“, določa:

„1. Šteje se, da ima videz izdelka [model] individualno naravo, če se celotni vtis, ki ga naredi na seznanjenega uporabnika, razlikuje od celotnega vtisa, ki ga na takega uporabnika naredi videz izdelka [model], ki je bil dostopen javnosti:

(a) v primeru neregistriranega modela Skupnosti, pred datumom, na katerega je bil videz izdelka [model], za katerega se zahteva varstvo, prvič dostopen javnosti;

[...]“

14. Člen 11 te uredbe, naslovljen „Začetek in trajanje varstva neregistriranega modela Skupnosti“, določa:

„1. Videz izdelka [model], ki ustreza zahtevam iz oddelka 1, je varovan z neregistriranim modelom Skupnosti za obdobje treh let od datuma, na katerega je bil videz izdelka [model] prvič dostopen javnosti v [Uniji].

2. Za namen odstavka 1 se šteje, da je bil videz izdelka [model] dostopen javnosti v [Uniji], če je bil objavljen, razstavljen, uporabljen pri trgovanju ali drugače razkrit, razen če bi [na tak način, da so] ti dogodki lahko utemeljeno postali znani v normalnem poteku poslovanja specializiranim krogom zadevnega področja, ki delujejo v [Uniji]. Videz izdelka [model] pa ne šteje za dostopnega javnosti zgolj zato, ker je bil razkrit tretji osebi pod izrecnimi ali neizrecnimi pogoji zaupnosti.“

15. Člen 19 navedene uredbe, naslovljen „Pravice iz modela Skupnosti“, določa:

„1. Registrirani model Skupnosti imetniku podeljuje izključno pravico do njegove uporabe in do tega, da prepreči njegovo uporabo vsaki tretji osebi, ki nima njegovega soglasja. Navedena uporaba zajema zlasti izdelovanje, ponujanje, dajanje na trg, uvažanje, izvažanje ali uporabljanje izdelka, v katerega je videz izdelka [model] vgrajen ali na katerega je pritrjen, ali skladiščenje takšnega izdelka v te namene.

2. Neregistrirani model Skupnosti pa svojemu imetniku podeljuje pravico, da prepreči dejanja iz odstavka 1 le v primeru, da izpodbijana uporaba izhaja iz posnemanja varovanega videza izdelka [modela].

Izpodbijana uporaba ne šteje kot posledica posnemanja varovanega videza izdelka [modela], če izhaja iz neodvisnega ustvarjalnega dela oblikovalca, o katerem se lahko razumno domneva, da ni seznanjen z videzom izdelka [modelom], ki ga je imetnik naredil dostopnega javnosti.

[...]“

III. Spor o glavni stvari, vprašanji za predhodno odločanje in postopek pred Sodiščem

16. Družba Ferrari, ki ima sedež v Italiji, je proizvajalka dirkalnih in športnih avtomobilov. Njen vrhunski model FXX K, ki ni registriran za cestno vožnjo, je namenjen samo vožnji na dirkalnih stezah.

17. Družba Ferrari je model FXX K prvič predstavila javnosti v sporočilu za javnost z dne 2. decembra 2014. V tem sporočilu sta bili naslednji fotografiji, na katerih sta bila prikazana stranski in sprednji del vozila:

18. Model Ferrari FXX K, ki je bil izdelan v omejenem številu, je na voljo v dveh različicah, ki se razlikujeta le po barvi „V“ na prednjem pokrovu. Pri prvi različici, prikazani na zgornjih fotografijah, je ta „V“ črne barve, razen spodnje konice, ki je enake barve kot osnovna barva vozila. Pri drugi različici je navedeni „V“ v celoti črne barve.

19. Družba Mansory Design, katere poslovodja je oseba WH, je podjetje za tuning vrhunskih vozil. Družba Mansory Design in oseba WH imata sedež oziroma prebivališče v Nemčiji. Ta družba od leta 2016 proizvaja in trži komplete vgradnih delov za tuning (imenovane „tuning kits“), s katerimi se izgled modela Ferrari 488 GTB (cestni model, serijska proizvodnja, na voljo od leta 2015) spremeni tako, da je podoben izgledu modela Ferrari FXX K.

20. Družba Mansory Design tako ponuja več „tuning kits“, ki omogočajo spremembo modela Ferrari 488 GTB: „Front kit“, „Rear kit“, „Side set“, „Roof cover“ in „Rear wing“. Poleg tega ponuja dve različici „Front kit“, ki odsevata dve različici modela Ferrari FXX K: pri prvi različici je „V“ na prednjem pokrovu črne barve, razen spodnje konice, medtem ko je pri drugi različici v celoti črne barve.

21. Popolna predelava modela Ferrari 488 GTB vključuje zamenjavo velikega dela vidne oblike karoserije. Marca 2016 je družba Mansory Design na Mednarodnem avtomobilskem salonu v Ženevi (Švica) predstavila tako predelano vozilo pod imenom „Mansory Siracusa 4XX“.

22. Družba Ferrari meni, da trženje teh „tuning kits“ s strani družbe Mansory Design pomeni kršitev pravic iz enega ali več neregistriranih modelov Skupnosti, katerih imetnica je.

23. Primarno je družba Ferrari trdila, da trženje „Front kits“ pomeni kršitev prvega neregistriranega modela Skupnosti, ki se nanaša na videz dela njenega modela FXX K, sestavljenega iz elementa v obliki „V“ na prednjem pokrovu, vzdolžno nameščenega plavutastega elementa, ki je izbočen iz sredine tega elementa („strake“), dvoslojnega sprednjega spojlerja, vgrajenega v odbijač, in sredinskega navpičnega povezovalnega mostička, ki povezuje sprednji spojler s prednjim pokrovom. Ta del naj bi se dojemal kot celota, ki določa posebne „poteze“ tega vozila, in naj bi hkrati spominjal na letalo ali vozilo Formule 1. Po mnenju družbe Ferrari je ta neregistrirani model Skupnosti nastal z objavo sporočila za javnost z dne 2. decembra 2014.

24. Podredno je družba Ferrari trdila, da je imetnica drugega neregistriranega modela Skupnosti za izgled dvoslojnega sprednjega spojlerja, ki je nastal s tem sporočilom za javnost ali najpozneje z objavo filma z naslovom „Ferrari FXX K – The Making Of“ 3. aprila 2015 in ki ga družba Mansory Design prav tako krši s trženjem „Front kits“.

25. Še bolj podredno je družba Ferrari tožbo oprla na tretji neregistrirani model Skupnosti za obliko avtomobila Ferrari FXX K v celoti, kot je bila razkrita na še eni sliki poševnega prikaza vozila, ki je tudi bila vključena v sporočilo za javnost z dne 2. decembra 2014.

26. Družba Ferrari je tudi v zvezi s „kits“, ki se prodajajo na ozemlju Zvezne republike Nemčije, uveljavljala pravice iz varstva pred posnemanjem na podlagi prava o nelojalni konkurenci.

27. Družba Ferrari je na prvi stopnji v zvezi s temi različnimi podlagami predlagala, naj se v celotni Evropski uniji prenehajo izdelovati, ponujati, dajati v promet, uvažati in izvažati, uporabljati ali imeti v posesti sporni vgradni deli, ter vložila več pridruženih predlogov (predložitve računovodskih izkazov, odpoklic, uničenje izdelkov, dodelitev finančnega nadomestila). Landgericht (deželno sodišče, Nemčija) je zavrnilo vse te predloge.

28. Pred višjim sodiščem je družba Ferrari ugotovila, da so njeni predlogi za prenehanje in predlogi v zvezi z odpoklicem in uničenjem izdelkov, ker so temeljili na pravicah iz modelov Skupnosti, na katere se sklicuje, postali brezpredmetni, ker so se zadevne pravice 3. decembra 2017 iztekle.³ Družba Ferrari je nasprotno vztrajala pri predlogih za povrnitev škode.

29. Višje sodišče je zavrnilo predloge družbe Ferrari. Med drugim je odločilo, da so predlogi te družbe v zvezi z domnevnimi neregistriranimi modeli Skupnosti neutemeljeni. Po mnenju tega sodišča prvi model Skupnosti, ki se uveljavlja v zvezi z delom modela Ferrari FXX K, opisanem v točki 23 teh sklepnih predlogov, ni nikoli obstajal, ker družba Ferrari ni dokazala, da je izpolnjena minimalna zahteva, da mora biti oblika „do neke mere samostojna in zaključena“. Ta družba naj bi se zgolj sklicevala na del vozila, ki ga je določila samovoljno. Drugi model Skupnosti, katerega varstvo zahteva družba Ferrari, v zvezi z izgledom dvoslojnega sprednjega spojlerja, naj tudi ne bi obstajal, ker prav tako ne izpolnjuje pogoja, da „mora biti oblika [...] zaključena“. Tretji model, ki se nanaša na obliko celotnega avtomobila Ferrari FXX K, naj bi res obstajal, vendar naj ga družba Mansory Design ne bi kršila.

30. Družba Ferrari je zato vložila revizijo, ki jo je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) dopustilo. Zadnjenavedeno sodišče meni, da je izid te revizije v zvezi s predlogi, ki temeljijo na kršitvi domnevnih pravic iz zadevnih neregistriranih modelov Skupnosti, ki jih uveljavlja družba Ferrari, odvisen od razlage Uredbe št. 6/2002.

31. Natančneje, pojasniti je treba, pod katerimi pogoji je izgled dela izdelka lahko v skladu s to uredbo upravičen do varstva kot neregistrirani model Skupnosti.

32. V tem okviru se predložitveno sodišče *na eni strani* sprašuje, ali to, da je slika celotnega izdelka dostopna javnosti v smislu člena 11(2) Uredbe št. 6/2002, velja tudi kot razkritje modelov delov tega izdelka.

33. Ob domnevi, da je tako, se predložitveno sodišče *na drugi strani* sprašuje, ali mora izgled dela izdelka, da bi lahko pomenil samostojen model, ločen od modela tega izdelka kot celote, imeti, kot je presodilo višje sodišče, „do neke mere samostojno in zaključeno obliko“, na podlagi katere je mogoče ugotoviti, da se izgled tega dela ne izgubi popolnoma v izgledu navedenega izdelka in da, nasprotno, ustvarja samostojen celotni vtis glede na celotno obliko.

³ Glej v zvezi s tem člen 11(1) Uredbe št. 6/2002, naveden v točki 14 teh sklepnih predlogov.

34. V teh okoliščinah je Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali lahko z razkritjem celotne slike izdelka v skladu s členom 11(1) in (2), prvi stavek, Uredbe (ES) št. 6/2002 na posameznih delih izdelka nastanejo neregistrirani modeli Skupnosti?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen:

Katero pravno merilo je treba uporabiti v okviru preizkusa individualne narave na podlagi člena 4(2)(b) in člena 6(1) Uredbe (ES) št. 6/2002 pri določitvi celotnega vtisa v primeru sestavnega dela, ki je – kot na primer del karoserije vozila – vgrajen v kompleksni izdelek? Ali se lahko pri tem upošteva zlasti to, ali se izgled sestavnega dela, kot ga zaznava seznanjeni uporabnik, ne izgubi popolnoma v izgledu kompleksnega izdelka, ampak ima do neke mere samostojno in zaključeno obliko, ki omogoča opredelitev estetskega celotnega vtisa, ki ni odvisen od celotne oblike?“

35. Predlog za sprejetje predhodne odločbe z dne 30. januarja 2020 je bil v sodnem tajništvu Sodišča vpisan 4. marca 2020. Pisna stališča so predložile družbi Ferrari in Mansory Design, češka, italijanska in poljska vlada ter Evropska komisija. Te stranke in zadevne osebe so tudi pisno odgovorile na vprašanja, ki jih je Sodišče postavilo 15. januarja 2021.

IV. Analiza

36. Uredba št. 6/2002, kot določa njen člen 1, opredeljuje dve kategoriji enotnih pravic: „registrirani model Skupnosti“ in „neregistrirani model Skupnosti“. Materialni pogoji za pridobitev varstva so za obe pravici enaki. Natančneje, v skladu s členom 4(1) te uredbe mora biti zadevni model „nov“ in imeti „individualno naravo“. Nasprotno so formalni pogoji, ki se uporabijo za eno ali drugo pravico, različni. Za pridobitev „registriranega modela Skupnosti“ je treba po definiciji vložiti prijavo za registracijo. Nasprotno pa je model lahko varovan z „neregistriranim modelom Skupnosti“, če je bil razkrit na način, predviden v členu 11(2) navedene uredbe.⁴

37. V obravnavani zadevi se družba Ferrari v okviru tožbe zaradi kršitve, vložene proti družbi Mansory Design in osebi WH, sklicuje na različne *neregistrirane* modele Skupnosti. Kot sem navedel v uvodu teh sklepnih predlogov, je posebnost te zadeve to, da vlagateljica revizije v postopku v glavni stvari med drugim⁵ zahteva tak model Skupnosti za *izgled dela* avtomobila Ferrari FXX K, sestavljenega iz več elementov karoserije – in sicer, naj spomnim, elementa v obliki „V“ na prednjem pokrovu, vzdolžno nameščenega plavutastega elementa, ki je izbočen iz sredine tega elementa („strake“), dvoslojnega sprednjega spojlerja, vgrajenega v odbijač, in sredinskega navpičnega povezovalnega mostička, ki povezuje sprednji spojler s prednjim pokrovom.⁶ Ta družba torej trdi, da ima pravice na tem, kar se običajno imenuje *partial design* (delni model).

38. Kot poudarja predložitveno sodišče, sploh ni dvoma, da je na podlagi Uredbe št. 6/2002 izgled zgolj enega dela izdelka lahko sam po sebi predmet neregistriranega modela Skupnosti.

⁴ Glej člen 1(2)(a) in (b) Uredbe št. 6/2002.

⁵ V teh sklepnih predlogih bom kot dejansko predpostavko za svojo analizo vzel model, na katerega se družba Ferrari *primarno* sklicuje v podporo svojim predlogom, ob strani pa bom, razen kadar bo njuna omemba potrebna, pustil modela, na katera se sklicuje podredno in še bolj podredno.

⁶ Glej točko 23 teh sklepnih predlogov.

39. „Videzi [modeli]“, ki so lahko predmet take pravice, so namreč v členu 3(a) Uredbe št. 6/2002 opredeljeni kot „izgled celotnega izdelka *ali njegovega dela*, ki izhaja iz značilnosti zlasti linij, obrisov, barv, oblike, teksture in/ali materialov samega izdelka in/ali značilnosti ornamentov na njem“ (moj poudarek).

40. Ob tem je *na eni strani*, kot sem navedel v točki 36 teh sklepnih predlogov, izgled dela izdelka, da je lahko varovan kot neregistrirani model Skupnosti, moral biti razkrit javnosti v skladu s členom 11(2) Uredbe št. 6/2002.

41. V postopku v glavni stvari pa je družba Ferrari objavila le podobe celotnega avtomobila Ferrari FXX K.⁷ Predložitveno sodišče se torej s prvim vprašanjem sprašuje, ali bi ta družba za izpolnitev pogoja razkritja iz navedenega člena 11 morala *ločeno razkriti* model dela karoserije, za katerega zahteva varstvo. V oddelku A bom pojasnil, zakaj po mojem mnenju ni tako.

42. *Na drugi strani* se to sodišče z drugim vprašanjem sprašuje, ali mora izgled dela tega izdelka, da je lahko predmet modela Skupnosti, imeti „do neke mere samostojno in zaključeno“ obliko glede na izgled celotnega izdelka. Navedeno sodišče se skratka sprašuje, ali bi nekatere meje morale urejati možnost, da oblikovalec izgled svojega izdelka razdeli na različne dele, od katerih je vsak upravičen do samostojnega varstva. To občutljivo vprašanje bom obravnaval v oddelku B.

43. Pred tem moram vseeno razjasniti še zadnjo točko. Čeprav se je predložitveno sodišče v prvem vprašanju in obrazložitvi predložitvenega sklepa sklicevalo na pojem „del izdelka“, kot je določen v členu 3(a) Uredbe št. 6/2002, je ugotovilo tudi, da elementi karoserije avtomobila Ferrari FXX K, ki so predmet postopka v glavni stvari, pomenijo „sestavne dele kompleksnega izdelka“ v smislu člena 3(c) in člena 4(2) te uredbe.

44. Spomniti moram, da je Sodišče v sodbi Acacia in D'Amato⁸ pojasnilo, da se pojem „sestavni deli kompleksnega izdelka“, ker v Uredbi št. 6/2002 ni opredeljen, nanaša na več komponent, zasnovanih za sestavljanje v kompleksni industrijski ali obrtni izdelek, ki jih je mogoče zamenjati, tako da se ta izdelek lahko razstavi in ponovno sestavi, in brez katerih ne bi bila mogoča normalna uporaba kompleksnega izdelka.

45. Sodišče je tako odločilo, da je treba avtomobilsko platišče opredeliti kot „sestavni del kompleksnega izdelka“, ker je komponenta kompleksnega izdelka, ki je avtomobil, brez katere tega izdelka ne bi bilo mogoče normalno uporabljati.⁹

46. Enako je treba po mojem mnenju elemente karoserije opredeliti kot „sestavne dele kompleksnega izdelka“, če jih je na eni strani mogoče zamenjati in je na drugi strani za normalno uporabo zadevnega avtomobila potrebna njihova prisotnost.

47. Družba Ferrari je to opredelitev „sestavni delov“ v smislu člena 3(c) in člena 4(2) Uredbe št. 6/2002 vseeno izpodbijala z obrazložitvijo, da elementi karoserije, na katere se nanašajo modeli iz postopka v glavni stvari, ne izpolnjujejo teh meril.

48. Sodišču torej očitno ni treba odločiti o tem vprašanju, ki se nanaša na ugotavljanje dejanskega stanja. Bi ga pa po potrebi morale preveriti predložitveno sodišče.

⁷ Glej točko 17 teh sklepnih predlogov.

⁸ Sodba z dne 20. decembra 2017 (C-397/16 in C-435/16, EU:C:2017:992, točka 65).

⁹ Glej sodbo z dne 20. decembra 2017, Acacia in D'Amato (C-397/16 in C-435/16, EU:C:2017:992, točka 66).

49. Vendar se stranke in intervenientke, ki jih je Sodišče povprašalo o tem, strinjajo, da odgovor na navedeno vprašanje ni odločilen za odgovor na vprašanja, ki ju je postavilo predložitveno sodišče.

50. Kot v bistvu ugotavljata družba Ferrari in poljska vlada, je „model“ v smislu člena 3(a) Uredbe št. 6/2002 namreč lahko izgled tako izdelka kot dela izdelka, vključno s sestavnim delom kompleksnega izdelka, celo delom tega sestavnega dela.

51. Po mojem mnenju pa je za vprašanja, postavljeni v tej zadevi, pomembno le, da se družba Ferrari sklicuje na izgled „dela izdelka“ kot neregistriranega modela Skupnosti. Dejstvo, da je ta izdelek „kompleksen“ in da je zadevni del sestavljen ali ne iz elementov, ki ustrezajo opredelitvi „sestavnih delov“ tega izdelka, pa nasprotno ni odločilno za odgovor na ti vprašanja. V naslednjih točkah se bom torej skliceval predvsem na pojma „izdelek“ in „del izdelka“.

A. Razkritje modelov delov izdelka v smislu člena 11(2) Uredbe št. 6/2002 (prvo vprašanje)

52. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 11(2) Uredbe št. 6/2002 razlagati tako, da lahko razkritje modela celotnega izdelka, kot je izgled avtomobila, povzroči tudi, da se javnosti razkrije model dela tega izdelka, kot je izgled nekaterih elementov karoserije tega avtomobila, in če da, pod katerimi pogoji.

53. Predložitveno sodišče je v postopku v glavni stvari ugotovilo, da je družba Ferrari z objavo dveh podob svojega celotnega modela FXX K javnosti razkrila model tega celotnega avtomobila v smislu člena 11(2) Uredbe št. 6/2002. Pogoji, določeni v tem členu, so za ta model torej izpolnjeni.¹⁰

54. Vendar predložitveno sodišče meni, da lahko s tem razkritjem nastane varstvo le za model FXX K kot celoto. Ne velja kot razkritje modelov delov, ki sestavljajo ta avtomobil. Po mnenju tega sodišča, s katerim se strinjajo družba Mansory Design, poljska vlada in Komisija, bi moral biti izgled takega dela izdelka, da bi lahko bil sam varovan kot neregistrirani model Skupnosti, predmet *ločenega razkritja*. Ta razlaga člena 11(2) Uredbe št. 6/2002 naj bi zagotovila pravno varnost, hkrati pa javnosti in zlasti gospodarskim subjektom omogočila, da zlahka in nedvoumno na podlagi podob, ki jih je razkril imetnik pravic, določijo predmet varstva, ki ga ta zahteva.

55. V praksi naj bi družba Ferrari torej morala poleg fotografij celotnega avtomobila FXX K objaviti eno ali več slik, ki bi bile posebej osredotočene na del tega avtomobila, za katerega zahteva varstvo kot neregistrirani model Skupnosti, ali na teh fotografijah celote uporabiti oznake, na podlagi katerih bi bilo mogoče zlahka opredeliti zadevni model, kot so barve, kontrasti, puščice ali celo črte, ki bi razmejevale zadevne elemente.

56. S tem mnenjem se ne strinjam. Kot družba Ferrari ter češka in italijanska vlada menim, da lahko razkritje modela celotnega izdelka v smislu člena 11(2) Uredbe št. 6/2002 v nekaterih okoliščinah povzroči tudi razkritje modela dela tega izdelka. Povedano drugače, ločeno razkritje ni vedno predpogoj za to, da je model takega dela lahko varovan kot neregistrirani model Skupnosti.

57. V zvezi s tem in *na prvem mestu* ugotavljam, da člen 11 Uredbe št. 6/2002 ne vsebuje nobenega posebnega pravila v zvezi z razkritjem modela dela izdelka.

¹⁰ Natančneje, šteti je treba za dokazano, da so specializirani krogi lahko razumno vedeli za objavo zadevnih fotografij.

58. Natančneje, člen 11(2) te uredbe opredeljuje enotno merilo za določitev, ali je prišlo do razkritja javnosti, ki velja za vse modele (ne glede na to, ali so pritrjeni na izdelke ali dele izdelkov oziroma vanje vgrajeni), in sicer dejstvo, da so „objavljen[i], razstavljen[i], uporabljen[i] pri trgovanju ali drugače razkrit[i], razen če bi ti dogodki lahko utemeljeno postali znani v normalnem poteku poslovanja specializiranim krogom zadevnega področja“.

59. Kot so pravilno poudarile družba Ferrari ter češka in italijanska vlada, besedilo te določbe torej ne zahteva, da so modeli delov izdelka predmet posebnega razkritja. Nič v tem besedilu ne izključuje možnosti, da objava iste slike povzroči razkritje modela izdelka v celoti ali razkritje modela delov, ki ga sestavljajo. Vendar bi zakonodajalec Unije lahko, če bi bil tak njegov namen, določil pogoj za to.

60. *Na drugem mestu*, iz tega člena 11(2) izhaja, da je model „razkrit“, kadar postane dostopen javnosti z dogodki, ki so v normalnem poteku poslovanja „utemeljeno postali znani [...] specializiranim krogom“¹¹ zadevnega področja, ki delujejo v Uniji. V bistvu gre torej za vprašanje, ali so ti specializirani krogi lahko utemeljeno vedeli za zadevni model.¹²

61. Vendar menim, da se v nekaterih okoliščinah specializirani krogi lahko utemeljeno seznanijo z izgledom dela izdelka, kadar je izgled tega celotnega izdelka dostopen javnosti, kot pravilno trdi družba Ferrari.

62. Okoliščine spora o glavni stvari to dobro ponazarjajo. Naj spomnim, da je dejanje razkritja, na katero se sklicuje družba Ferrari, objava dveh fotografij modela FXX K, vključno s sprednjim delom.¹³ Zadnjenavedena fotografija med drugim razkriva izgled prednjega pokrova in spojlerja tega avtomobila.

63. Posledično in ob upoštevanju dejanske presoje, ki je v pristojnosti nacionalnega sodišča, se mi zdi, da so se specializirani krogi ob objavi zadevnih fotografij¹⁴ utemeljeno lahko seznani z modelom dela, katerega varstvo zahteva družba Ferrari – vključno z elementom v obliki „V“ na sredinskem delu prednjega pokrova avtomobila Ferrari FXX K. Enako jim je lahko tudi objava stranskega dela tega vozila utemeljeno omogočila, da so se na primer seznani z modelom avtomobilskih platišč na navedenem avtomobilu.

64. Kot je poudarila češka vlada, je seveda za to, da razkritje modela celotnega izdelka povzroči razkritje modela dela tega izdelka, nujno, da je izgled tega dela ob tem dejanju razkritja *mogoče jasno opredeliti*.¹⁵ Če to ni mogoče, se specializirani krogi ob tej priložnosti s tem ne morejo utemeljeno seznani, kot zahteva člen 11(2) Uredbe št. 6/2002.

¹¹ Glej v zvezi s pojmom „specializirani krogi“ sodbo z dne 13. februarja 2014, H. Gautzsch Großhandel (C-479/12, EU:C:2014:75, točke od 27 do 30).

¹² Čeprav se besedilo člena 11(2) Uredbe št. 6/2002 namreč sklicuje na vprašanje, ali je bilo *dejanje razkritja* (objava, razstava itd.) lahko utemeljeno znano specializiranim krogom, se mi zdi, da je namen tega merila širše opredeliti, ali so ti krogi lahko utemeljeno vedeli za zadevni model. Glej v tem smislu sodbo z dne 13. februarja 2014, H. Gautzsch Großhandel (C-479/12, EU:C:2014:75, točki 25 in 29).

¹³ Glej točko 17 teh sklepnih predlogov.

¹⁴ V zvezi s tem naj spomnim, da je dokazano, da so specializirani krogi lahko utemeljeno vedeli za to objavo (glej opombo 10 teh sklepnih predlogov).

¹⁵ Glej v zvezi s podobno razlago Ruhl, O., Tolkmitt, J., *Gemeinschafts-geschmacksmuster – Taschenkommentar – 3. Auflage*, Wolters Kluwer, Alphen-sur-le-Rhin, 2019, str. 423.

65. Povedano drugače, kadar dejanje razkritja, kot v obravnavani zadevi, vključuje objavo fotografije izdelka, morajo biti značilnosti modela navedenega dela – kot so linije, obrisi, barve itd.¹⁶ – *jasno vidne* na tej fotografiji.

66. Tako je očitno, da na primer objava slike zadnjega dela avtomobila Ferrari FXX K ne bi mogla povzročiti razkritja modela elementa v obliki „V“ na prednjem pokrovu tega avtomobila. Enako je treba sklepati, da ne pride do nobenega razkritja, kadar specializirani krogi na objavljeni sliki ne morejo jasno opredeliti izgleda zadevnega dela, zlasti ker je reprodukcija premajhna, slabe kakovosti ali delno skrita z drugim elementom.

67. Pri tem ni v bistvu nič izvirnega, ker se ta zahteva po jasnosti po mojem mnenju uporablja za razkritje *vsakega* modela v smislu člena 11(2) Uredbe št. 6/2002 ne glede na to, ali gre za nekompleksni izdelek, kompleksni izdelek ali del izdelka. Ne glede na primer se namreč šteje, da je razkritje javnosti podano le, če je zadevni model lahko utemeljeno postal znan v normalnem poteku poslovanja specializiranim krogom zadevnega področja.¹⁷ Ta pogoj po mojem mnenju nujno zahteva, da se z dejanjem razkritja ta model razkriva dovolj *jasno*.

68. *Na tretjem mestu*, iz uvodnih izjav 16 in 25 Uredbe št. 6/2002 izhaja, da je z uvedbo enotne pravice, ki jo pomeni neregistrirani model Skupnosti, zakonodajalec Unije za spodbujanje inovativnosti¹⁸ želel varstvo modelov, ki so pritrjeni na izdelke, ki imajo kratek rok trajanja¹⁹, oziroma vgrajeni vanje ter za katere so njihovi oblikovalci želeli pridobiti hitro in učinkovito varstvo brez bremena registracijskih formalnosti.

69. Tako so v skladu s členom 1(2)(a) te uredbe, če so materialni pogoji za pridobitev varstva izpolnjeni, modeli samodejno varovani kot neregistrirani modeli Skupnosti od trenutka, ko so razkriti javnosti pod pogoji iz člena 11(2) navedene uredbe št. 6/2002 brez drugih formalnosti.

70. Kot pa pravilno trdijo družba Ferrari ter češka in italijanska vlada, bi bila zahteva, da oblikovalci ločeno razkrijejo vsak del svojih izdelkov, zato da bi lahko bili upravičeni do posebnega varstva za modele teh delov, v nasprotju s ciljem preprostosti in hitrosti, s katerim se je, kot sem spomnil, utemeljevala uvedba neregistriranega modela Skupnosti.²⁰ To bi dokazovalo formalizem v okviru sistema, za katerega se šteje, da ga ne vsebuje.

71. Razlaga, ki jo predlagam, je, *na četrtem mestu*, potrjena s sistematičnim argumentom.

72. Pri tem ima razkritje modela dve pravni posledici v Uredbi št. 6/2002. *Prvič*, kot smo videli, lahko to razkritje ustvari pravico do varstva kot neregistrirani model Skupnosti. *Drugič*, v okviru preučitve materialnih pogojev za pridobitev varstva kot (registriranega ali neregistriranega)

¹⁶ Naj spomnim, da je v skladu s členom 3(a) Uredbe št. 6/2002 model „izgled celotnega izdelka ali njegovega dela, ki izhaja iz značilnosti zlasti linij, obrisov, barv, oblike, teksture in/ali materialov samega izdelka in/ali značilnosti ornamentov na njem“.

¹⁷ Glej opombo 12 teh sklepnih predlogov.

¹⁸ Na splošno je zakonodajalec Unije z uvedbo poenotenega sistema modela Skupnosti želel ponuditi učinkovito in enotno varstvo industrijskega modela na celotnem ozemlju držav članic, da bi posamezne oblikovalce spodbudil k prispevanju k odličnosti Unije na tem področju ter da bi spodbujal inovativnost in razvoj novih izdelkov in naložbe v njihovo izdelovanje. Glej uvodne izjave 1, 5, 7 in 29 Uredbe št. 6/2002 ter sodbi z dne 27. septembra 2017, Nintendo (C-24/16 in C-25/16, EU:C:2017:724, točka 73), in z dne 8. marca 2018, DOCERAM (C-395/16, EU:C:2018:172, točka 28).

¹⁹ V nasprotju s tem, kar trdi poljska vlada, dejstvo, da je bil sistem neregistriranega modela Skupnosti uveden ob upoštevanju izdelkov, ki imajo kratek rok trajanja – običajno tistih, katerih izgled se hitro spreminja glede na modo, kot so oblačila – ne izključuje, da je izgled dela avtomobila, kot je Ferrari FXX K, ki *a priori* ne spada v to kategorijo izdelkov, lahko predmet varstva na tej podlagi. Glede tega je dovolj ugotoviti, da zakonodajalec Unije v Uredbi št. 6/2002 ni določil omejitve v zvezi z vrstami izdelkov, katerih izgled je lahko varovan kot neregistrirani model Skupnosti.

²⁰ Glej sodbo z dne 19. junija 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, točka 42).

modela Skupnosti predhodno razkritje enakega modela ali modela, ki ustvari enak celotni vtis kot model, katerega varstvo se zahteva, pripelje do „uničenja“ novosti (člen 5 te uredbe) in/ali individualne narave (člen 6 navedene uredbe) zadnjenavedenega modela – in s tem do izključitve pravice do navedenega varstva. Za to preučitev je opredelitev dejanj, ki pomenijo razkritje, v členu 7(1) iste uredbe podobna opredelitvi v členu 11(2) te uredbe.²¹ Ti določbi vsebujeta zlasti isto merilo glede seznanjenosti specializiranih krogov.²² Zaradi neobstoja elementov, ki bi kazali nasprotno voljo zakonodajalca Unije, je treba torej pogoj razkritja presojati enako v okviru ene ali druge določbe.

73. Kot pa trdi družba Ferrari, če bi Sodišče v tej zadevi menilo, da objava fotografije celotnega izdelka s strani oblikovalca ne velja kot razkritje modela dela tega izdelka, tudi če so specializirani krogi lahko utemeljeno vedeli za to fotografijo in je ta model na njej mogoče jasno opredeliti, bi bila posledica tega, da bi lahko tretja oseba pozneje zanj sama zahtevala, da je varovan kot model Skupnosti. Prvotna objava naj se ob upoštevanju te razlage namreč ne bi štela za predhodno razkritje, ki „uničuje“ novost v smislu člena 7(1) Uredbe št. 6/2002, kar je ovira za takšno zahtevo. Ta razlaga naj ne bi spodbujala *inovativnosti* na področju modelov, kot je predvideno v uvodni izjavi 7 te uredbe, ampak *posnemanje* obstoječih modelov.²³

74. Nasprotno pa me, *na petem mestu*, ne prepriča trditev predložitvenega sodišča, s katero se strinjajo družba Mansory Design, poljska vlada in Komisija in v skladu s katero zahteve po pravni varnosti nasprotujejo zgoraj predlagani razlagi. V skladu s to trditvijo, ki sem jo omenil že v točki 54 teh sklepnih predlogov, če bi z razkritjem izgleda celotnega avtomobila nastale pravice iz neregistriranega modela Skupnosti na delih ali sestavnih delih tega avtomobila, kot so odbijači, žarometi itd., bi gospodarski subjekti le težko določili predmet varstva, ki ga zahteva oblikovalec. Taka negotovost bi lahko odvrčala od inovativnosti.

75. Da bom jasen, s stališča dejstev se seveda strinjam, da je z ločenim razkritjem modela dela izdelka mogoče povečati pravno varnost tako za uporabnike kot za oblikovalca zadevnega modela. Oblikovalci tako lahko izvedejo tako ločeno razkritje. V obravnavani zadevi bi družba Ferrari lahko toliko lažje dokazala, da so v skladu s členom 11(2) Uredbe št. 6/2002 specializirani krogi utemeljeno lahko vedeli za zadevni model.²⁴

76. Vendar bi to, da se oblikovalcem v imenu pravne varnosti tretjih oseb naloži tako posebno razkritje, po mojem mnenju pomenilo, da se ne upošteva ravnovesje, ki ga je zakonodajalec Unije želel doseči v okviru sistema neregistriranega modela Skupnosti, ki *po sami naravi* zahteva zmanjšanje ravni te varnosti glede na varnost, ki izhaja iz registriranega modela Skupnosti.

77. Glede tega dejstvo, da se, kot sem navedel, za neregistrirane modele Skupnosti po definiciji ne vloži prijava za registracijo, neizogibno povzroči določeno stopnjo pravne negotovosti za tretje osebe. Gospodarski subjekti na tem področju nimajo, kot za registrirane modele, na voljo javnega registra, v katerem se lahko jasno in natančno seznanijo s pravicami, ki obstajajo za ta ali drug

²¹ Člen 7(1) Uredbe št. 6/2002 določa: „Za namen uporabe členov 5 in 6 se šteje, da je bil videz izdelka [model] dostopen javnosti, če je bil objavljen [...], razstavljen, uporabljen pri trgovanju ali drugače razkrit pred dnem iz členov 5(1)(a) in 6(1)(a) oziroma členov 5(1)(b) in 6(1)(b), razen če ti dogodki ne bi mogli utemeljeno postati znani v normalnem poteku poslovanja specializiranim krogom zadevnega področja, ki delujejo v [Uniji]. [...]“

²² S to razliko, da je to merilo v prvi določbi ubesedeno nikalno, v drugi določbi pa pritrdilno.

²³ V praksi naj bi ta razlaga gospodarske subjekte spodbudila, da pregledajo na primer slike izdelkov, objavljene v specializiranih revijah, da bi na njih odkrili modele delov izdelkov in po potrebi sami zahtevali registracijo teh izgledov kot modelov Skupnosti.

²⁴ Povedano drugače, posebno razkritje modela dela izdelka je lahko *praktični* način, s katerim se oblikovalec prepriča, da so specializirani krogi s tem modelom seznanjeni.

model.²⁵ Zaradi neobstoja registracije je torej točen predmet zahtevanega varstva težje določiti vnaprej.²⁶ Pogosto bo oblikovalec šele v okviru tožbe zaradi kršitve natančneje navedel, ali zahteva varstvo za izgled celotnega zadevnega izdelka ali le za izgled dela tega izdelka.²⁷

78. V zameno je raven varstva in posledično pravne varnosti, ki jo uživa oblikovalec, prav tako manjša. *Na eni strani*, varstvo, ki je zagotovljeno imetniku neregistriranega modela Skupnosti, ima omejen obseg, kot je pravilno poudarila družba Ferrari. Z materialnega vidika je imetnik v skladu s členom 19(2) Uredbe št. 6/2002 varovan *le* pred „posnemanjem“ njegovega modela.²⁸

79. *Na drugi strani*, trajanje varstva, zagotovljenega z neregistriranim modelom Skupnosti, je razmeroma kratko, ker je na podlagi člena 11(1) Uredbe št. 6/2002 omejeno na tri leta od prvega razkritja zadevnega modela javnosti.²⁹

80. Poleg tega ne verjamem, da je treba pretiravati pri pomenu tveganj v smislu pravne varnosti in inovativnosti, ki jih prinaša zgoraj predlagana razlaga, v skladu s katero lahko razkritje modela celotnega izdelka samo po sebi povzroči razkritje modela dela tega izdelka.

81. *Na eni strani*, kot sem pojasnil v točkah od 64 do 67 teh sklepnih predlogov, merilo seznanjenosti specializiranih krogov namreč predpostavlja, da je model dela izdelka *mogoče jasno opredeliti* ob razkritju modela celotnega izdelka, kar zmanjšuje tveganje pravne negotovosti.

82. *Na drugi strani*, v zvezi z inovativnostjo je treba poleg tega, kar sem že pojasnil v točki 73 teh sklepnih predlogov, upoštevati, da se v skladu s členom 19(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 6/2002 uporaba neregistriranega modela Skupnosti s strani tretje osebe brez soglasja imetnika ne šteje kot posledica „posnemanja“ zadevnega modela, „če izhaja iz neodvisnega ustvarjalnega dela oblikovalca, o katerem se lahko razumno domneva, da ni seznanjen z videzom [tega] izdelka [s tem modelom]“.

83. Oblikovalci lahko tako še naprej izumljajo brez bojazni, da bi pomotoma kršili neregistrirane modele Skupnosti. Tudi ob domnevi, da ustvarjajo modele, ki ustvarjajo enak celotni vtis kot varovani razkrit model Skupnosti,³⁰ bodo lahko dokazali svojo dobro vero³¹ in se tako izognili vsakršni odgovornosti.

²⁵ Glej sodbo z dne 5. julija 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534, točke od 52 do 54). Točen predmet varstva iz registriranega modela mora biti natančno določen ob registraciji. Tako tudi če to vprašanje ni upoštevno za rešitev spora o glavni stvari, je po mojem mnenju z vidika členov 35 in 36 Uredbe št. 6/2002, ki se nanašata na registracijo modela v ednini, izključeno, da lahko prijava za registracijo modela celotnega izdelka posredno velja tudi za model dela tega izdelka, kot je poudarilo tudi predložitveno sodišče. Poleg tega člen 37 te uredbe izrecno ureja primer združene prijave.

²⁶ Glej sodbo z dne 19. junija 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, točka 43).

²⁷ Po potrebi lahko vlagatelj tožbe zaradi kršitve v ta namen na sliki, ki jo predloži v podporo svojemu predlogu, model, katerega varstvo zahteva, poudari z barvami, kontrasti, puščicami ali celo črtami, ki razmejujejo zadevni model. To sodišču in toženi stranki omogoča, da zlahka prepoznata točni predmet zahtevanega varstva. V zvezi s tem člen 85(2) Uredbe št. 6/2002 določa, da mora tožeča stranka v okviru tožbe zaradi kršitve, da bi bila upravičena do domneve veljavnosti zatrjevanega neregistriranega modela, navesti, kaj predstavlja individualno naravo. Sodišče je že odločilo, da ta pogoj pravzaprav „izhaja iz nujnosti, da se za [to] kategorijo opredeli [...] točen predmet [zahtevanega] varstva“ (sodba z dne 19. junija 2014, Karen Millen Fashions (C-345/13, EU:C:2014:2013, točka 43)).

²⁸ Za primerjavo, registrirani model Skupnosti ponuja varstvo pred vsako „uporabo“, ta pojem pa je opredeljen v členu 19(1) Uredbe št. 6/2002. V zvezi s tem iz uvodne izjave 21 te uredbe izhaja, da je zakonodajalec Unije želel zagotoviti večjo pravno varnost tej vrsti modela v primerjavi z neregistriranim modelom Skupnosti.

²⁹ Nasprotno pa lahko v skladu s členom 12 Uredbe št. 6/2002 varstvo registriranega modela Skupnosti traja do 25 let od datuma vložitve prijave.

³⁰ Glej člen 10 Uredbe št. 6/2002 ter točki 94 in 95 teh sklepnih predlogov.

³¹ Pojasniti moram, da breme dokazovanja, da izpodbijana uporaba izhaja iz „posnemanja“ neregistriranega modela Skupnosti, nosi imetnik tega modela, medtem ko mora tožena stranka dokazati, da ta uporaba „izhaja iz neodvisnega ustvarjalnega dela“. Glej sodbo z dne 13. februarja 2014, H. Gautzsch Großhandel (C-479/12, EU:C:2014:75, točka 41).

84. Na zadnjem mestu, razlage, ki jo predlagam v teh sklepnih predlogih, po mojem mnenju ne omaje niti trditev družbe Mansory Design, poljske vlade in Komisije, v skladu s katero fotografija, na kateri je prikazan ne le model dela izdelka, katerega varstvo se zahteva, ampak izgled tega celotnega izdelka, ne bi omogočala ugotovitve, ali ta model izpolnjuje materialne pogoje za pridobitev varstva kot model Skupnosti.

85. Res je, da mora biti, kot so sodišča Unije odločila v okviru zahtev za razglasitev ničnosti registriranih modelov Skupnosti,³² za presojo novosti in individualne narave modela, katerega varstvo se zahteva, mogoče ta model zanesljivo primerjati s predhodnim modelom, na katerega se sklicuje vložnik zahteve za razglasitev ničnosti. Za to je bistveno, da je na voljo slika predhodnega modela, na podlagi katere ga je mogoče natančno in zanesljivo opredeliti. Vložnik zahteve za razglasitev ničnosti mora torej predložiti eno ali več natančnih in popolnih reprodukcij navedenega modela.³³ Prav tako mora biti na voljo reprodukcija modela, katerega varstvo se zahteva, ki je dovolj kakovostna, da je mogoče jasno razločiti podrobnosti predmeta, katerega varstvo se zahteva.³⁴

86. Vendar po mojem mnenju fotografija, ki prikazuje izgled celotnega izdelka, omogoča tako primerjavo z modelom dela tega izdelka, kadar so, kot sem navedel v točkah od 64 do 66 teh sklepnih predlogov, značilnosti tega modela *jasno vidne* na tej fotografiji. S tako reprodukcijo je mogoče prikazati izgled navedenega modela, razločiti morebitne estetske ali okrasne razlike med njim in predhodnim modelom ter tako oceniti njegovo novost in individualno naravo. Nasprotno pa to ne velja, kadar je reprodukcija premajhna ali slabe kakovosti ali je model, katerega varstvo se zahteva, na njej delno skrit z drugim elementom.³⁵

87. Ob upoštevanju zgornjih preudarkov Sodišču predlagam, naj na prvo vprašanje odgovori, da je treba člen 11(2) Uredbe št. 6/2002 razlagati tako, da lahko razkritje modela celotnega izdelka, kot je izgled avtomobila, povzroči tudi, da se javnosti razkrije model dela tega izdelka, kot je izgled nekaterih elementov karoserije tega avtomobila, če je zadnji navedeni model ob tem dejanju razkritja mogoče jasno opredeliti.

³² Glej člen 24 in naslednje člene Uredbe št. 6/2002. Iz člena 24(3) te uredbe izhaja, da bo za neregistrirani model Skupnosti izpolnjevanje materialnih pogojev za pridobitev varstva preučilo sodišče, če bo tožena stranka v okviru tožbe zaradi kršitve zadevnega modela Skupnosti vložila nasprotno tožbo za ugotovitev ničnosti.

³³ Glej zlasti sodbi z dne 21. septembra 2017, Easy Sanitary Solutions in EUIPO/Group Nivelles (C-361/15 P in C-405/15 P, EU:C:2017:720, točki 64 in 65), in z dne 24. oktobra 2019, Atos Medical/EUIPO – Andreas Fahl Medizintechnik-Vertrieb (Medicinski obliži) (T-559/18, neobjavljena, EU:T:2019:758, točki 40 in 43).

³⁴ Glej v zvezi s prijavi za registracijo modela člen 4(1)(e) Uredbe Komisije (ES) št. 2245/2002 z dne 21. oktobra 2002 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 o modelih Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 31, str. 14) in sodbo z dne 5. julija 2018, Mast-Jägermeister/EUIPO (C-217/17 P, EU:C:2018:534, točke od 47 do 55).

³⁵ V nasprotju s tem, kar trdi družba Mansory Design, primer, obravnavan v tej zadevi, nikakor ni podoben primeru, obravnavanemu v sodbi z dne 21. septembra 2017, Easy Sanitary Solutions in EUIPO/Group Nivelles (C-361/15 P in C-405/15 P, EU:C:2017:720, točki 68 in 69). Sodišče je v tej sodbi odločilo, da od Urada Evropske unije za intelektualno lastnino (EUIPO) ni mogoče zahtevati, da v okviru primerjave med nasprotujočima si modeloma združi različne elemente enega ali več predhodnih modelov, da se pridobi celotni izgled tega modela, ker mora vložnik zahteve za razglasitev ničnosti predložiti popoln prikaz tega predhodnega modela in bi vsaka morebitna združitev nujno vključevala približke. Na podlagi razlage, ki jo predlagam, sodišču namreč ni treba naključno združevati elementov, ki so prikazani ločeno. Preprosto mora presoditi model, ki je celovito in jasno vidno predstavljen na delu fotografije, ki mu jo je predložil vložnik tožbe zaradi kršitve.

B. Možnost zahtevati varstvo za model „dela izdelka“ v smislu člena 3(a) Uredbe št. 6/2002 (drugo vprašanje)

88. Če bi Sodišče, kot mu predlagam, na prvo vprašanje odgovorilo pritrdilno, se predložitveno sodišče z drugim vprašanjem sprašuje, katero pravno merilo je treba uporabiti v okviru preizkusa individualne narave na podlagi člena 4(2)(b) in člena 6(1) Uredbe št. 6/2002 pri določitvi celotnega vtisa, ki ga naredi model sestavnih delov, vgrajenih v kompleksni izdelek, kot so elementi karoserije avtomobila.

89. V točkah od 43 do 51 teh sklepnih predlogov sem pojasnil razloge, iz katerih v tej zadevi po mojem mnenju ni pomembno, ali je del avtomobila Ferrari FXX K, v zvezi s katerim ta družba zahteva varstvo izgleda kot neregistriranega modela Skupnosti, sestavljen ali ne iz „sestavnih delov“, vgrajenih v „kompleksni izdelek“. Zato bom v tem oddelku še naprej uporabljal pojem „del izdelka“.

90. Za pravilno razumevanje tega drugega vprašanja je potrebnih nekaj splošnih pojasnil.

91. Kot sem navedel v točki 36 teh sklepnih predlogov, je med materialnimi pogoji, ki jih mora izpolnjevati model, da je varovan kot (registriran ali neregistriran) model Skupnosti, „individualna narava“. V skladu s členom 6 Uredbe št. 6/2002 se za model šteje, da ima „individualno naravo“, če se celotni vtis, ki ga naredi na seznanjenega uporabnika³⁶, razlikuje od celotnega vtisa, ki ga na takega uporabnika naredi model, ki je bil predhodno razkrit javnosti.

92. Torej je treba za presojo izpolnjenosti tega pogoja, kot je bilo pojasnjeno že v točki 85 teh sklepnih predlogov, primerjati model, katerega varstvo se zahteva, in predhodni model.

93. Kot izhaja iz besedila navedenega člena 6, je treba pravzaprav primerjati „celotni vtis“ vsakega od nasprotujočih si modelov. Povedano drugače, preveriti je treba, ali sta *na splošno podobna*. Upošteva se torej celota njunih značilnosti, ne da bi bilo mogoče primerjati samo en del vsakega modela. Zato razlike v podrobnostih, celo velike razlike, vendar osredotočene na samo en del modela, katerega varstvo se zahteva, lahko niso dovolj za dokaz „celotnega vtisa“, ki je drugačen od celotnega vtisa predhodnega modela, in posledično za ugotovitev „individualne narave“.³⁷

94. Enaka logika se smiselno uporablja tudi na področju kršitev. V zvezi s tem člen 10 Uredbe št. 6/2002 določa, da obseg varstva iz modela Skupnosti „zajema vsak videz izdelka [model], ki na seznanjenega uporabnika ne naredi drugačnega celotnega vizualnega vtisa“.³⁸

³⁶ V zvezi z opredelitvijo pojma „seznanjeni uporabnik“, ki ni predmet te zadeve, glej sodbi z dne 20. oktobra 2011, PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679, točka 59), in z dne 21. septembra 2017, Easy Sanitary Solutions in EUIPO/Group Nivelles (C-361/15 P in C-405/15 P, EU:C:2017:720, točki 124 in 125).

³⁷ Glej uvodno izjavo 14 Uredbe št. 6/2002 in Passa, J., *Droit de la propriété industrielle, tome I*, 2. izdaja, LGDJ, Pariz, 2009, str. 934. V tem smislu Splošno sodišče ustaljeno odloča, da „je individualna narava modela posledica celotnega diferenciranega vtisa ali neobstoja, že vidnega – déjà vu“ pri seznanjenemu uporabniku glede na vse prej obstoječe modele, tako da se ne upoštevajo razlike, ki niso dovolj izstopajoče, da bi vplivale na ta celotni vtis, čeprav presegajo neznatne podrobnosti, temveč razlike, ki so dovolj izstopajoče, da ustvarijo vtis nepodobnih celot“ (sodba z dne 17. maja 2018, Basil/EUIPO – Artex (Košare za kolesa) (T-760/16, EU:T:2018:277, točka 77 in navedena sodna praksa)). Splošno sodišče je odločilo tudi, da mora biti primerjava celotnih vtisov, ki jih naredita nasprotujoča si modela, „sintetična ter ne sme biti omejena na analitično primerjavo naštetih podobnosti in razlik“ (sodba z dne 8. julija 2020, Glimarpol/EUIPO – Metar (Pnevmatično orodje) (T-748/18, neobjavljena, EU:T:2020:321, točka 47 in navedena sodna praksa)).

³⁸ Ob upoštevanju dejstva, da je, kot je bilo navedeno v točki 78 teh sklepnih predlogov, na področju neregistriranih modelov Skupnosti imetnik varovan samo pred „posnemanjem“ v smislu člena 19(2) Uredbe št. 6/2002.

95. Iz tega sledi, da je treba tudi tu primerjavo nasprotujočih si modelov opraviti z vidika celotnega izgleda, ki sestavlja varovani model, ne da bi bilo mogoče primerjati samo en del tega modela z izpodbijanym modelom. Ponovno, celo če je zadnjenavedeni model enak delu varovanega modela, je mogoče, da sta njuna „celotna vtisa“ različna in da zato ni podana kršitev.³⁹

96. Ti primeri se še posebej lahko uresničijo, kadar je predmet modela Skupnosti, katerega varstvo se zahteva, *izgled celotnega izdelka*. Če je na primer oblikovalec registriral model celotne punčke⁴⁰ in tretja oseba brez njegovega dovoljenja trži model, ki vsebuje več razlik, vendar ima podobno glavo, kršitev mogoče ne bo priznana. Ta delna podobnost namreč ne bo nujno zadostovala za dokaz enakega „celotnega vtisa“.

97. V tem okviru je zakonodajalec Unije, kot sem razpravljal v teh celotnih sklepnih predlogih, oblikovalcem omogočil, da zahtevajo varstvo, in sicer kot model Skupnosti, *bolj posebne predmeta*, in sicer izgleda „dela izdelka“ v skladu s členom 3(a) Uredbe št. 6/2002.⁴¹

98. Če se torej vrnem k primeru, predstavljenemu v točki 96 teh sklepnih predlogov, se lahko oblikovalec odloči zahtevati varstvo za izgled zgolj glave punčke. S tem poveča stopnjo varstva modela tega „dela izdelka“ in zlasti čim bolj poveča svoje možnosti, da se prizna kršitev v zvezi s tem delom. Izogne se namreč primerjavi celotnih vizualnih vtisov, ki ga naredijo modeli celotnih konkurenčnih punčk. *Upošteva se samo izgled glave, ki je predmet modela Skupnosti*. Samo s primerjavo izgleda dveh glav teh punčk postane kršitev očitna.⁴²

99. Zdi se mi, da ta pojasnila nekako odsevajo okoliščine zadeve v glavni stvari. Spomniti moram namreč, da se je družba Ferrari v podporo tožbi zaradi kršitve med drugim zelo podredno sklicevala na neregistrirani model Skupnosti v zvezi s celotno obliko avtomobila Ferrari FXX K.⁴³ Vendar je glede na moje razumevanje predložitvenega sklepa višje sodišče pri primerjavi tega modela z izgledom celotnega avtomobila Mansory Siracusa 4XX⁴⁴ v bistvu menilo, da ta modela ne naredita enakega „celotnega [vizualnega] vtisa“ v smislu člena 10 Uredbe št. 6/2002⁴⁵ – in to kljub vizualnim podobnostim, ki se nanašajo zlasti na element v obliki „V“ na prednjem pokrovu in dvoslojni spojler. Družba Ferrari poskuša torej s sklicevanjem na neregistrirani model Skupnosti, usmerjen na izgled dela zadevnega avtomobila FXX K, čim bolj povečati svoje možnosti, da se v obravnavani zadevi prizna kršitev.

100. Glede na navedena pojasnila se mi zdi, da se predložitveno sodišče z drugim vprašanjem sprašuje o obstoju meja za možnost, da oblikovalci razdelijo izgled svojih celotnih izdelkov na različne modele „delov izdelka“, ki bi bil vsak predmet ločenega varstva kot model Skupnosti, da bi čim bolj povečali raven varstva, do katerega so upravičeni.

³⁹ Glej Passa, J., *op. cit.*, str. 1004.

⁴⁰ Glej v zvezi s tem primerom Passa, J., *op. cit.*, str. 1004 in 1115.

⁴¹ Komisija je sicer pred Sodiščem trdila, da gre za „temeljni vidik“ sistema modelov Unije.

⁴² V zvezi s tem *neregistrirani* model Skupnosti oblikovalcu ponuja prilagodljivost, ki mu je *registrirani* model Skupnosti ne. Na področju registriranih modelov Skupnosti je predmet varstva, in sicer model, katerega varstvo se zahteva, v prijavi za registracijo opredeljen togo (glej opombo 25 teh sklepnih predlogov). Naj še enkrat uporabim isti primer: če se oblikovalec odloči, da ne bo registriral modela glave punčke, ampak bo registriral model celotne punčke, se bo individualna narava ali kršitev presojala glede na zadnjenavedeni predmet. Nasprotno pa se bo oblikovalec v takem primeru lahko skliceval na neregistrirani model, ki zajema izgled zgolj glave, če je bil ta v skladu s členom 11 Uredbe št. 6/2002 razkrit pred manj kot tremi leti in sam po sebi izpolnjuje materialne pogoje, določene v tej uredbi. Glej Passa, J., *op. cit.*, str. 1004 in 1115.

⁴³ Glej točko 25 teh sklepnih predlogov.

⁴⁴ Glej točko 21 teh sklepnih predlogov.

⁴⁵ Glej točko 29 teh sklepnih predlogov.

101. To vprašanje je toliko bolj upoštevno, ker je v postopku v glavni stvari višje sodišče menilo, da neregistrirani model Skupnosti, katerega varstvo družba Ferrari primarno zahteva za del svojega modela FXX K, ki vključuje med drugim element v obliki „V“ na prednjem pokrovu in dvoslojni spojler, *ne obstaja*, ker *ta del* nima „do neke mere samostojne in zaključene oblike“ in ga je vlagateljica revizije v postopku v glavni stvari samovoljno opredelila.

102. Predložitveni sklep vsebuje malo pojasnil o tem, kaj je treba razumeti pod izrazoma „samostojnost“ in „zaključena oblika“. Po mojem razumevanju gre v sodni praksi nemških sodišč za kumulativna pogoja za uveljavljanje modela Skupnosti za izgled „dela izdelka“. Pogoj „samostojnosti“ se, kot se mi zdi, nanaša na vprašanje, ali se izgled dela razlikuje od izgleda celotnega izdelka oziroma se, nasprotno, izgubi v tem izgledu. Pogoj „zaključenosti“ se nanaša na vprašanje, ali delni model, katerega varstvo se zahteva, predstavlja dokončano celoto. Konkretno, višje sodišče je v obravnavani zadevi menilo, da je določitev s strani družbe Ferrari „samovoljna“, ker ta družba ni vključila žarometov in stranskih koncev spojlerja modela FXX K – elementov, ki naj bili „oči“ in „čeljust“ tega avtomobila, če povzamem metaforo „potez“, ki jo je uporabila družba Ferrari.⁴⁶ Namen teh pogojev je, nazadnje, ugotoviti, ali izgled dela izdelka, katerega varstvo se zahteva, naredi „samostojen celovit vtis glede na celotno obliko“.

103. V tej zadevi je torej treba ugotoviti, ali mora izgled dela izdelka, da bi lahko bil predmet modela Skupnosti, ločenega od modela, ki glede na okoliščine primera varuje izgled celotnega izdelka, dejansko imeti tako „samostojno in zaključeno obliko“.

104. Po mojem mnenju odgovora na to vprašanje ni mogoče najti v razlagi pojma „individualna narava“ v smislu člena 6 Uredbe št. 6/2002. Ta pojem namreč ne ureja razmerij med modelom izdelka in modeli delov, ki ga sestavljajo, temveč ureja, kot sem navedel v točki 92 teh sklepnih predlogov, razmerje med temi modeli in drugimi predhodnimi modeli. Navedeni pojem torej ni upošteven za ugotovitev, ali je pri avtomobilu Ferrari FXX K izgled dela, katerega varstvo se zahteva, sestavljenega med drugim iz elementa v obliki „V“ na prednjem pokrovu in dvoslojnega spojlerja, lahko model „dela izdelka“ v smislu člena 3(a) Uredbe št. 6/2002, ločen od modela tega celotnega avtomobila.

105. Nasprotno pa je ta odgovor po mojem mnenju mogoče najti v sami opredelitvi pojma „videz [model]“, kot je določena v členu 3(a) Uredbe št. 6/2002.

106. V zvezi s tem naj spomnim, da se ta opredelitev nanaša na „izgled celotnega izdelka ali njegovega dela, ki izhaja iz značilnosti zlasti linij, obrisov, barv, oblike, teksture in/ali materialov samega izdelka in/ali značilnosti ornamentov na njem“.

107. Iz te opredelitve je mogoče izpeljati več meril. Ker pojem „del izdelka“ v njej ni pojasnjen, ga je treba v skladu z njegovim običajnim pomenom v vsakdanjem jeziku⁴⁷ razumeti kot del „celote“, ki jo izdelek sestavlja. Dalje, da bi bil ta del varovan kot model, mora imeti izgled, to pomeni, da mora biti po definiciji *viden*.⁴⁸ Poleg tega, kot trdi družba Ferrari, mora biti navedeni del razmejen s *posebnimi linijami, obrisi, barvami, oblikami ali teksturo*.

⁴⁶ Glej točko 23 teh sklepnih predlogov. Nasprotno pa po mojem razumevanju na primer mreža hladilnika avtomobila kot dokončana celota predstavlja tako „zaključenost“.

⁴⁷ Glej po analogiji sodbo z dne 20. decembra 2017, Acacia in D'Amato (C-397/16 in C-435/16, EU:C:2017:992, točka 64 in navedena sodna praksa).

⁴⁸ Če je del izdelka sestavni del kompleksnega izdelka v smislu člena 3(c) Uredbe št. 6/2002, mora biti izgled tega sestavnega dela poleg tega viden „ob normalni uporabi“ tega izdelka.

108. Ali bi Sodišče moralo tem merilom dodati merili v zvezi s „samostojno in zaključeno obliko“, ki ju predlaga predložitveno sodišče?

109. Res je, da je Splošno sodišče v sodbi Buck-Chemie/EUIPO – Henkel (Čistilni blok za stranišča)⁴⁹ upoštevalo merila, ki so zelo podobna tako predlaganima.

110. V navedeni zadevi je podjetje vložilo prijavo za registracijo za model dela čistilnega bloka za stranišča, ki ustreza štirim kroglicam detergenta v tem bloku. Konkurent je vložil zahtevo za razglasitev ničnosti tega modela, pri čemer se je skliceval med drugim na neobstoj novosti in individualne narave tega bloka. V tem okviru je vložnik zahteve za razglasitev ničnosti kot predhodne modele predložil zlasti izgled štirih poravnanih žogic, samovoljno izbranih na fotografiji bazena z žogicami, ki vsebuje desetine drugih žogic, in izgled zaporedja žogic, vzetega iz slike celotne sestavljanke. Vendar je Splošno sodišče v bistvu zadnjenavedena modela štelo za *neobstoječa*, ker je presodilo, da navedena „dela izdelka“ nimata „neodvisne narave“ in ju ni mogoče „ločiti od celotnega vtisa, ki ga naredi izdelek, zaznan v celoti“.⁵⁰

111. V tem okviru je Splošno sodišče odločilo tudi, da morajo biti „upoštevni elementi, da bi pomenili samostojen model, ločen od modela glavnega izdelka, [...] *posebej poudarjeni in tako preprečevati dojetje glavnega izdelka kot celote*“ (moj poudarek). Nasprotno pa je bilo zaporedje žogic, vzeto iz slike sestavljanke, ki ga je predložil vložnik zahteve za razglasitev ničnosti, „sestavni del celotne predstavljene igre in njene slike“ in ni bilo „posebej poudarjeno“.⁵¹

112. Vendar sem nekoliko zadržan do ideje, da se z razlago in na tako občutljivem področju, kot je področje modelov Skupnosti, uvedejo nenapisana merila, kot sta merili glede „samostojnosti“ in „zaključenosti“, za razmejitev delov izdelka, katerih izgled je lahko predmet posebnega varstva.

113. Kot so v bistvu trdile družba Ferrari ter češka in italijanska vlada, poleg dejstva, da teh meril zakonodajalec Unije ni določil, težko razumem, kako bi bilo s tema meriloma mogoče povečati raven pravne varnosti. V katerih okoliščinah bi bilo namreč treba šteti, da model dela izdelka izpolnjuje ti zahtevi po „samostojnosti“ in „zaključenosti“?

114. V zvezi s tem ugotavljam med drugim, da je v skladu s členom 3(a) Uredbe št. 6/2002 „del izdelka“ lahko omejen na ornamente izdelka. Zato se sprašujem, kako bi bilo treba navedeni merili uporabiti v takem primeru. Dalje, v kolikšni meri bi bil v primeru punčke, ki sem ga navedel v točki 96 teh sklepnih predlogov, izgled glave te punčke do neke mere „zaključen“ in do neke mere „samostojen“ glede na izgled preostalega telesa? Ali bi se to moralo spreminjati glede na to, ali gre za model vrste Barbie ali za model ruske punčke? In kako je z elementi avtomobilске karoserije? Absolutno gledano ni tak element nikoli resnično samostojen glede na karoserijo, ker je del njene estetike.

115. Ob tem seveda, kot kaže zadeva v zvezi s čistilnim blokom za stranišča⁵², preizkuševalec ali sodišče lahko vidita popolnoma samovoljne razmejitve delov izdelka.

⁴⁹ Sodba z dne 22. novembra 2018 (T-296/17, neobjavljena, EU:T:2018:823).

⁵⁰ Sodba z dne 22. novembra 2018, Čistilni blok za stranišča (T-296/17, neobjavljena, EU:T:2018:823, točki 51 in 52).

⁵¹ Sodba z dne 22. novembra 2018, Čistilni blok za stranišča (T-296/17, neobjavljena, EU:T:2018:823, točka 52). V zvezi s podobnim razlogovanjem glej tudi sodbo z dne 25. oktobra 2013, Merlin in drugi/UUNT – Dusyma (Igre) (T-231/10, neobjavljena, EU:T:2013:560, točki 34 in 35).

⁵² Sodba z dne 22. novembra 2018 (T-296/17, neobjavljena, EU:T:2018:823).

116. Vseeno rešitev za tovrstno skušnjava po mojem mnenju ni v sprejetju dodatnih meril, ampak le v tem, da preizkuševalec oziroma sodišče strogo uporabljata merila, ki izhajajo iz opredelitve „videza [modela]“ v smislu člena 3(a) Uredbe št. 6/2002. Kot sem navedel v točki 107 teh sklepnih predlogov, mora biti del izdelka zlasti določen z njegovim posebnim izgledom – njegovimi linijami, obrisi, barvo itd.⁵³ Skratka, obstajati mora model, ki je prepoznaven kot tak in ki je lahko sam po sebi primeren za presojo pogojev za pridobitev varstva. Torej se lahko strinjam s presojo predložitvenega sodišča, v skladu s katero mora biti izgled dela izdelka sposoben sam po sebi narediti „celotni vtis“ in se torej ne sme povsem izgubiti v izgledu celotnega izdelka. Model Skupnosti, katerega predmet ne bi ustrezal tej opredelitvi, bi moral biti razglašen za ničnega⁵⁴ – ali, natančneje, *neobstoječega*.

117. Na splošno menim, da bi preizkuševalec oziroma sodišče morala zagotoviti, da varstva iz naslova samostojnega modela Skupnosti ni mogoče zahtevati za dele izdelka, ki so resnično nepomembni ali popolnoma samovoljni. Poleg tega menim, da kadar oblikovalec umetno razdeli izgled izdelka zgolj z namenom, da bi se izognil preizkusu „celotnega vtisa“, določenemu v členu 6 in členu 10 Uredbe št. 6/2002, bi tako ravnanje moralo spadati med zlorabe pravice.⁵⁵

118. V postopku v glavni stvari bi morale nacionalno sodišče preveriti, ali neregistrirani modeli Skupnosti, katerih varstvo zahteva družba Ferrari, ustrezajo opredelitvi „videza [modela]“ dela izdelka v smislu člena 3(a) Uredbe št. 6/2002, kot je pojasnjena v točkah 107 in 117 teh sklepnih predlogov. Vseeno se mi zdi primerno za to podati nekaj koristnih napotkov.

119. V zvezi s tem ugotavljam, da je del avtomobila FXX K, za katerega izgled družba Ferrari zahteva varstvo kot neregistriran model Skupnosti in ki je sestavljen iz elementa v obliki „V“ na prednjem pokrovu avtomobila FXX K, vzdolžno nameščenega plavutastega elementa, ki je izbočen iz sredine tega elementa („strake“), dvoslojnega sprednjega spojlerja, vgrajenega v odbijač, in sredinskega navpičnega povezovalnega mostička, ki povezuje sprednji spojler s prednjim pokrovom, del tega avtomobila. Ta del je viden, kot je ugotovilo že predložitveno sodišče. Poleg tega se mi zdi, da je ta del razmejen s posebnimi linijami, obrisi, barvami in oblikami. Med drugim tako kot družba Ferrari menim, da se ti različni elementi lahko zaznavajo kot celota, ki značilno spominja na sprednji del avtomobila Formula 1.⁵⁶

120. Ob predpostavki, da bo predložitveno sodišče menilo enako, bo morale nato preveriti, ali izgled dela izdelka, katerega varstvo se zahteva, sam po sebi izpolnjuje pogoje za pridobitev varstva kot model Skupnosti. Merila, ki jih je treba uporabiti v okviru presoje teh pogojev, bi morala biti enaka kot za vsak model. Natančneje, za določitev celotnega vtisa, ki ga daje model dela izdelka – za oceno „individualne narave“ ali kršitev – je treba upoštevati izgled samo tega dela, neodvisno od celotnega vtisa, ki ga naredi izdelek kot celota.

⁵³ Nasprotno pa, kot trdi družba Ferrari, ni treba, da je del „strukturno neodvisen“ od izdelka.

⁵⁴ Glej člen 25(1)(a) Uredbe št. 6/2002.

⁵⁵ Naj spomnim, da je prepoved zlorabe pravice splošno načelo prava Unije. V skladu s sodno prakso Sodišča sta za dokaz o zlorabi potrebna, prvič, skupek objektivnih okoliščin, iz katerih izhaja, da čeprav so bili spoštovani formalni pogoji, določeni v predpisu Unije, cilj, ki mu ta predpis sledi, ni bil dosežen, in drugič, subjektivni element, ki sestoji iz namena pridobiti korist, ki izhaja iz predpisa Unije, tako da se umetno ustvarijo pogoji za pridobitev te koristi. Glej moje sklepne predloge v zadevi Altun in drugi (C-359/16, EU:C:2017:850, opomba 45).

⁵⁶ Glej točko 23 teh sklepnih predlogov.

121. Ob upoštevanju navedenega Sodišču predlagam, naj na drugo vprašanje odgovori, da je treba člen 3(a) Uredbe št. 6/2002 razlagati tako, da je „izgled [...] dela [izdelka]“ v smislu te določbe, ki je lahko predmet varstva kot model Skupnosti, vidni del izdelka, razmejen s posebnimi linijami, obrisi, barvami, oblikami ali teksturo. Pri preučitvi, ali dani model ustreza tej opredelitvi, ni treba uporabiti dodatnih meril, kot sta „samostojnost“ ali „zaključenost oblike“.

V. Predlog

122. Glede na vse zgornje preudarke Sodišču predlagam, naj na vprašanji za predhodno odločanje, ki ju je postavilo Bundesgerichtshof (zvezno vrhovno sodišče, Nemčija), odgovori:

1. Člen 11(2) Uredbe Sveta (ES) št. 6/2002 z dne 12. decembra 2001 o modelih Skupnosti je treba razlagati tako, da lahko razkritje modela celotnega izdelka, kot je izgled avtomobila, povzroči tudi, da se javnosti razkrije model dela tega izdelka, kot je izgled nekaterih elementov karoserije tega avtomobila, če je zadnjenavedeni model ob tem dejanju razkritja mogoče jasno opredeliti.
2. Člen 3(a) Uredbe št. 6/2002 je treba razlagati tako, da je „izgled [...] dela [izdelka]“ v smislu te določbe, ki je lahko predmet varstva kot model Skupnosti, vidni del izdelka, razmejen s posebnimi linijami, obrisi, barvami, oblikami ali teksturo. Pri preučitvi, ali dani model ustreza tej opredelitvi, ni treba uporabiti dodatnih meril, kot sta „samostojnost“ ali „zaključenost oblike“.